

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СТОКОЗНАНИЕ“

Приета от ФС: протокол № 38/27.04.23 г.

Приета от КС: протокол № 8/19.04.23 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ИНТЕРЕСИ“

ЗА СПЕЦ: „Качество и експертиза на стоките“; ОКС „магистър“ – задочно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 – СС, СНУ; 6 – СПН, ДНДО; СЕМЕСТЪР: 10 – СС, СНУ; 12 – СПН, ДНДО;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 22 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	
т.ч.	
• ЛЕКЦИИ	15
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	7
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	158

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Антоанета Стоянова)

2. ....
(гл. ас. д-р Величка Маринова)

Ръководител катедра: .....
„Стокознание“ (доц. д-р Събка Пашова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина "Защита на потребителските интереси" е предназначена за студентите от магистърска специалност "Качество и експертиза на стоките".

Чрез предвидените теми се дават знания и разбиране за: същността на потребителската защита, нейното регламентиране от международното, европейското и националното законодателство; институционалната структура и организации за защита на потребителите; областите от социалния живот, които са обект на законови мерки от Европейския съюз с цел подпомагане на дейността по защита интересите на потребителите; видовете права на потребителите и начините за уреждане на възникнали спорове; информираност за правото на избор при конкурентни цени.

В семинарните занятия студентите придобиват практически умения за усвояване и прилагане правилата за поведяване на контрол за защита от некоректна търговска дейност, от продажба на опасни стоки, от вреди от дефект на стока, от нелоялна реклама, от нелоялни практики и способности на продажба на стоки и услуги, компетентност за водене на информиран диалог със заинтересованите страни по потребителската защита.

Усвояването на учебния материал по дисциплината разширява придобитите знания от студентите магистри относно идентификацията на стоките, управление, оценка и експертиза на тяхното качество, видовете безопасност на стоките, възможността за превантивен контрол и управление на риска и формира нови умения за аналитичен и комплексен подход при защита правата на потребителите.

Получените знания и практически умения ще дадат възможност на студентите за компетентно участие в административните държавни структури, в обществените организации и сдружения в нашата и в другите европейски страни като ръководители консултанти, експерти и вещи лица по защита правата на потребителите.

Дисциплината „Защита на потребителските интереси“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- **личностна – група 5**, изгражда способност за разбиране на взаимодействията и развива комуникацията в различни социално-културни аспекти, свързани с голямото разнообразие и многопрофилност на потребителската материя, като способства прилагането на комуникационни подходи, пряко свързани с естеството на възникналите потребителски казуси; допринася за придобиване на умения за адаптиране на личността съобразно изискванията на всички заинтересовани страни и прилагане на различни инструменти при осъществяване на защитата на потребителските интереси.

- **гражданска – група 6**, изгражда способност за справяне с реални възникнали казуси в ситуации на нарушени потребителски права в резултат от негативни пазарни тенденции; развива умения за вземане на решения, в услуга на общността чрез осъзнаване на необходимостта от включване в социално-значими дейности чрез подаване на жалби, сигнали и предложения към отговорните институции по възникнали потребителски проблеми.

- **предприемаческа – група 7**, изгражда способността за критично мислене и анализиране, наблюдателност на възникнали казуси в областта на потребителската защита. Развива способността за работа в екип по осъществяване на колективната защита с цел решаване на възникнали потребителски спорове, като способства и за представяне на уменията за тълкуване на различна информация, същевременно разгръщайки психическата устойчивост и осведоменост за социално-икономическите тенденции в областта на потребителското право.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Тема 1. Потребителска защита. Същност и институционална структура	
1.1.	Същност на потребителската защита – обект, субекти, инструменти, източници.
1.2.	Институционална структура на потребителската защита. Индивидуална и колективна защита на потребителските интереси.
Тема 2. Правни основи на потребителската защита	
2.1.	Политика за защита на потребителите – принципи и инструменти.
2.2.	Основни права на потребителите – същност и правни аспекти.
Тема 3. Европейско законодателство за защита на потребителите	
3.1.	Характеристика на Европейското техническо законодателство.
3.2.	Европейското право за защита на потребителите.
Тема 4. Защита на потребителите от опасни и дефектни стоки	
4.1.	Защита на потребителите от опасни стоки – осигуряване общата безопасност на стоките, нормативно регламентиране, мерки за борба с опасните стоки.
4.2.	Защита на потребителите от дефектни стоки – характеристика и отговорности за вреди, причинени от дефектни стоки. Гаранция на потребителската стока.
Тема 5. Правна защита на икономическите интереси на потребителите	
5.1.	Същност на защитата на икономическите интереси на потребителя.
5.2.	Потребителски договори – характеристика, съдържание, неравноправни клаузи.
5.3.	Видове потребителски договори.
Тема 6. Защита правото на информация на потребителите	
6.1.	Същност на защитата на информацията на потребителя – характеристика и източници.
6.2.	Видове изисквания – преддоговорна информация, етикетирание, цена, употреба на стоките.
6.3.	Специфични изисквания за предоставяне на потребителска информация.
Тема 7. Защита на потребителите от нелоялни търговски практики	
7.1.	Същност на нелоялните търговски практики.
7.2.	Видове нелоялни търговски практики.
7.3.	Способи за защита на потребителите от нелоялни търговски практики.
Тема 8. Защита на потребителите при ползване на туристическа услуга	
8.1.	Видове туристически услуги.

8.2.	Правна защита на потребителите при ползване на туристическа услуга – основни задължения и права, отговорности.
Тема 9. Права и ограничения за рекламна дейност със стоки и услуги	
9.1.	Право на реклама на стоки и услуги – същност, правила
9.2.	Националните етични правила за реклама и търговска комуникация (Етичен кодекс).
Тема 10. Правна защита на потребителите при нарушаване на правата	
10.1.	Същност на потребителските спорове. Потребителски жалби, сигнали, предложения.
10.2.	Алтернативно решаване на потребителски спорове.

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект	1	60
1.2.	Казуси	2	50
1.3.	Тест	1	48
Общо за семестриалното оценяване:		4	158
2.	Сесийно оценяване	-	-
Общо за сесийното оценяване:		-	-
Общо за всички форми на контрол:		4	158

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Варадинов, О. Нелоялни търговски практики в отношенията търговец – потребител. Сиби, София, 2014 г.
2. Сукарева, З. Потребителско право. Нова звезда, София, 2022 г.
3. Закон за защита на потребителите, изм. и доп. ДВ. бр.23 от 19 Март 2021 г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022 г.
4. Закон за защита на конкуренцията, изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2021 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Комисия за защита на потребителите: <https://kzp.bg/>
2. Качество, контрол и експертиза на стоките. Сборник с доклади от кръгла маса с международно участие. Наука и икономика, ИУ – Варна, 2019 г.
3. Качество на стоките и защита на потребителите. Сборник с доклади от кръгла маса с международно участие. Наука и икономика, ИУ – Варна, 2018 г.
4. Младежка инициатива На фокус: Потребителската култура – гаранции за избор на качество. Сборник с доклади. Наука и икономика, ИУ – Варна, 2021 г.
5. Българска национална асоциация „Активни потребители“: <https://aktivnipotrebiteli.bg/>

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

6. Европейски потребителски център България: <https://www.ecc.bg/>
7. Федерация на потребителите в България: <https://potrebiteli-bg.org/>
8. Европейска комисия в областта на политиките на потребителската защита: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/consumers/consumer-protection-policy_en
9. Европейска комисия в областта на безопасността на стоките: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/product-safety_en
10. Европейска комисия в областта на потребителските спорове: https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint_en
11. Европейско и българско законодателство в областта на потребителското право.